

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:50

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Kredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkuša vsak dan sveder izvanredni modelje in pravilne.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.
to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po polit:

za Avstro-Ogrsko: K 25—
celo leto 13—
pol leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

K 24—
celo leto
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak
Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto K 24— | Četrt leta K 6—
Pol leta 12— | En mesec 2—

V upravnistvu prejeman na mesec K 1:50.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto K 25— | Četrt leta K 6:50
Pol leta 13— | En mesec 2:30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteklosti naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošije o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

„Glavna.“

Polom »Glavne posojilnice« je velika nesreča ne samo za člane, ki jamčijo z vsem svojim premoženjem za obveznosti tega zavoda, marveč za celo deželo in sploh za vse slovensko združništvo. Posledica tega pojava je, da je v veliki meri izginil kredit, ki so ga uživali trgovci in obrtniki pri raznih zavodih, brez katerega kredita je sploh nemogoče gospodarsko delo. Kdor je član »Glavne posojilnice« ali tudi le žirant za kak dolg, ta danes še skoro nikjer več nima kredita, ali ga dobi le jako težko, četudi je sicer na trdnih nogah. Ljudstvo je izgubilo zaupanje do različnih združenj. Saj je čisto gotovo, da je mnogo posojilnic, ki vestno poslujejo, kjer je vsaka nekorektnost izključena in ki sploh jako uspešno delujejo. A ljudje so zbegani in nezaupni in to razpoloženje provzroča zdaj tu, zdaj tam navale na denarne zavode, ki provzročajo če ne drugega, vsaj hipne zadrege. Namesto pa da bi vsi razumni ljudje delali složno na to, da se poleže to neutemeljeno razbur-

jenje, pa mislijo gotovi klerikalni krogi, da je zdaj čas, v kalni vodi ribariti. Bodi tem ljudem povedano, da se znanje še brdiko kesati, kajti ni vse zlato, kar se sveti . . .

O vzrokih poloma »Glavne posojilnice« je težko izreči pravično in nepristransko sodbo, dokler ni stvar sodno pojasnjena. Za danes dognana resnica je, da je bila »Glavna posojilnica« že več let pasivna, da pa se je to brezvestno prikrivalo članom in javnosti. Vodstvo »Glavne« je leto za leto izdajalo bilance, izkazujoče do 30.000 K in več čistega dobička, ki ga pa v resnici nikjer ni bilo. Javnost je slepo verjela tem bilancam, zlasti ker je bilo znano, da je revidiral »Glavno« oblastveno avtorizirani revizor Jošt, ki so ga zdaj zaprli ravno v trenutku, ko je imel prevzeti zaupno mesto pri klerikalni »Občinski hranilnici«. Zaupajoč tem bilancam, so ljudje nosili svoj denar v ta zavod in so v »Glavno« nalagale svoj denar tudi različne posojilnice, ki jih je v to pregovoril Jošt, in zaupajoč tej bilanci, se tudi tisti redki člani, ki so sploh zmorni, presoditi stanje kake posojilnice, niso zmenili za njeno poslovanje. Ta brezbržnost članov se zdaj brdiko mašuje.

Vobče je naravnost neodpušljivo, kako brezbržni so člani posojilnic in združ sploh glede zavodov, pri katerih jamčijo, bodisi omejeno ali neomejeno. Na občne zборе hodi prav malo članov, vpogleda v združno poslovanje pa si nihče ne skuša pridobiti. Koliko je sploh še danes združnikov, ki se jim niti ne sanja, kaj je neomejeno jamstvo in kako krut in strašen je veljavni združni zakon. Upravni tragikomično je slišati tožbe, da so se dobili posamezniki, ki so vzeli deleže pri »Glavni« in s tem prevzeli neomejeno jamstvo, dasi jim tega sploh ni bilo treba, dasi kredita niso iskali.

Člani »Glavne«, kolikor se jih sploh zaveda, v kakšen položaj so prišli vsled konkurza tega zavoda, so imeli v nedeljo zopet izredni občni zbor, na katerem so izpolnili likvidacijski odbor. Naše uredništvo tudi na to zborovanje ni bilo povabljen, vsled česar ne moremo podati obširnejšega poročila o tem, kar se je govorilo. Toliko vemo, da so različni govorniki pojasnjevali razmere in manipulacije pri »Glavni«. Zal, da moramo reči, da imajo likvidatorji po naši sodbi še vedno preveč dobro mnenje o stanju »Glavne«. Likvidatorji menijo, da je Tomaž Pavšlarja

dolg izterljiv. Nasprotno smo pa mi mnenja, da se bo od Pavšlarja dobilo le prav malo, ali celo nič. Vodne sile Pavšlarjeve namreč po našem prepričanju ne reprezentirajo nobene realne vrednosti. Seveda je to stvar naziranja — faktum pa, da Pavšlar svojih vodnih sil ne more spraviti v denar, potrjuje to naziranje. Mi bi bili le veseli, če bi se motili, a zdi se nam, da se ne motimo mi, nego tisti, ki smatrajo, da bo mogoče Pavšlarjev dolg izterjati.

Vsekako pa je treba z združenimi močmi delati na to, da se kolikor mogoče zmanjša nesreča, ki je nastala vsled poloma »Glavne posojilnice«. Ogrožen je ves kredit cele dežele, ogroženih je na stotine eksistenc, ogroženo je združništvo sploh in če se nastala kriza ne reši v kolikor se sploh da rešiti, se lahko porodi velika katastrofa.

Politična kronika.

V avstrijski delegaciji so včeraj sprejeli proračun skupnega finančnega ministrstva. Sprejeli so tudi proračun skupnega najvišjega računskega dvora.

Na to so se začeli posvetovati o bosanskem kreditu.

Del. Tresić-Pavičić je predlagal resolucijo, naj skupno finančno ministrstvo takoj potrebno ukrene, da izvede skupno z bosanskim satorom revizijo ustave in konstitira, kako naj bo ta deželni zbor zastopan v delegacijah. Zavzemal se je za to, da tudi Bosna participira pri skupnih carinskih dohodkih, in se pritoževal, da služijo vse železnice v Bosni samo ogrskim interesom. Madžarizira se na vseh poljih. Toplo se zavzema za trializem in izjavi, da smatra velika večina hrvaškega naroda Srbe za svoje brate. Čehi se motijo, če mislijo, da bo trializem škodoval njihovu političnemu stremljenju. Nemci niso tako naivni, da bi dali moč iz rok. Čehi tudi nimajo vzroka, bati se trializma, ker bodo Srbi in Hrvati v trialistični državi pospeševali slovanske interese.

Del. Goll se je pečal z vprašanjem, ali ima Ogrska zgodovinsko pravico do Bosne. Pri reševanju tega vprašanja Avstrija ne sme biti nepripravljen. Prišlo bo zaradi te kontroverze prav gotovo med obema državama polovicama do konflikta. Če pride do rešitve bosanskega vprašanja, se ne bo moglo prezreti nere-

šeno češko vprašanje. Od gotove strani se bo reklo: mi nočemo Bosne, ker je Bosna slovanska dežela in imamo že itak dovolj Slovanov v Avstriji. Obenem se bo pa tudi slišalo: Se sed naj ima več Slovanov, pomaga si naj potem kakor si hoče. Končno je govornik na vse pretege hvalil bosansko ustavo.

Na to je bila seja prekinjena do treh popoldne.

V popoldanski seji je prvi govornik del. Seliger, ki je izvajal: socialni demokrati zastopajo stališče, da se morajo bosanske zadeve reševati v bosanskem saborju, ne pa v delegacijah. Bosanskemu saborju so po ustavi odkazane le omejene naloge. Socialni demokrati zahtevajo obligatorni odkup kmetov. Od vlade zahteva, naj se bolj ozira na socialno zakonodajstvo. Graja, da se ne sankecionirajo sklepi bosanskega saborja. Vprašanje državnopravnega stališča anektiranih provinc se more rešiti le, če se popolnoma izpremeni državna ustava.

Del. dr. Oberleithner se pritožuje, da se v Bosni zatirajo nemški privandroci.

Del. knez Schwarzenberg polemizira z izvajanjem dr. Kramafa. Nasprotuje temu, da bi zastopniki bosanskega saborja sodelovali v delegacijah. Sedanje razmerje anektiranih provinc do monarhije se mora urediti, vendar se pa more to zgoditi samo potom mirnega kompromisa.

Na to je bila seja zaključena.

Vojni odsek avstrijske delegacije je včeraj nadaljeval svoje posvetovanje. Poročevalec Exner je stavlil sledečo resolucijo: Delegacija poziva skupno vladu, naj se pri vojaških dobavah natančno ozira na dogovore in naj se po teh ravna. Delegacija izjavlja, da ne bo priznala ničesar, kar bi ukrenila skupna vlada v nasprotju s temi dogovori. Delegacija pozivlja skupno vladu, naj v prihodnjem delegacijskem zasedanju predloži natančen, detajliran izkaz o oddanih dobavah in o porazdelitvi teh dobav na obe državni polovici, da bo mogla potem delegacija natančno presoditi in kontrolirati to porazdelitev v vseh njenih posameznih postavkah.

Sekcijski načelnik dr. Brosche je predložil protokol seje, ki se je vršila pod predsedstvom trg. ministra dr. Weisskirchnerja.

Del. Steiner pravi, da se bodo v bodoče vse naredbe in predloge,

katero predloži mornariška uprava delegacijam, natančno in z največjo nezaupnostjo presojale.

Del. Zavorcka popolnoma razume ogorčenje odsekovih članov. Skupna vlada se prav nič ne ozira na resolucije delegacij. Veseli ga postopanje mornariškega komandanta, ker se bo na ta način vendar enkrat prišlo do spoznanja, da se vnaprej ne sme več tako lahkomišelnosti igrati z interesi ljudstva. Naravnost ponižujoče je, kako skupna vlada postopa s člani delegacij.

Del. dr. Ellenbogen smatra Exnerjevo resolucijo za prazno demonstracijo, za udarec v vođa. Če odsek hoče, da se bodo njegove zahteve respektirale, tedaj ne sme dovoliti kredita. To je edino sredstvo, ki more uspešno pomagati.

Govorili so še delegati Fink, Damm in Schlegel in kapitan pl. Chmelar. Po končni besedi poročevalca Exnerja je bila seja zaključena.

Veliko pozornost je vzbujalo dejstvo, da se grof Montecuccolini udeležil te seje. Nekateri smatrajo njegovo stališče za omajano. Za njegovega naslednika je baje določen podadmiral Hauser, predsednik mornariško-tehničnega komiteja. Iz drugih virov pa zopet poročajo, da cesar brezpogojno zaupa grofu Montecuccoliju in da se vesti o njegovi demisiji ne bodo uresničile. Seveda ga je mornariški odsek popolnoma desavouiral in Montecuccoli ne more držati besede, ki jo je dal Ogram. Tudi trg. minister dr. Weisskirchner je izjavil, da ne prizna dobavne pogodbe, katero je sklenil grof Montecuccoli, in da jo smatra za kršitev. Iz tega izvira, da je stališče grofa Montecuccolija jako težko. V nasprotju je z avstrijskim trgovskim ministrom in z avstrijsko delegacijo in sicer neposredno pred glasanjem o mornariškem kreditu.

V ogrski delegaciji je našel sklep vojnega odseka avstrijske delegacije takoj odmev. Pred dnevnim redom je član vladne stranke del. Holte izjavil, da obsoja to postopanje.

Potolatil ga je korvetni kapitan Lucich, ki je izjavil v imenu mornariškega komandanta, da se bo pri oddajanju del za mornarico natančno po kvoti oziralo na ogrsko industrijo.

Na to so nadaljevali posvetovanja o mornariškem proračunu.

LISTEK.

Prva služba.

Spisal Josip Premk.

(Dalje.)

»Torej vi boste sedaj učili v Zabrezju?« je dejala in gledala Angelo dopadljivo. »Pa še niste bili nikoli v teh krajih?«

»Nikoli,« je odvrnila Angela — »a dejali so mi, da je lepo.«

Krčmarica je nagnila glavo na desno in se skimala. »Kakor komu ugaja. Jaz nisem iz teh krajev in se mi nič kaj ne dopade. Lepše se mi zdi na Dolenjskem. No, tam v Zabrezju družbe ravno ne boste pogrešali, saj je velika vas, a tu je samo postaja in razen o sejmskih dneh skoro ne vidim drugega človeka, kot teh par uslužbencev tu na postaji.«

»To mora biti resnično dolgočasno,« je dostavila Angela in skimala rdečo vino, a takoj zopet postavila kozarec na mizo.

Krčmarica jo je pogledala malce začudeno in povzdignila obrvi visoko.

»Kaj vam ne ugaja? Ah, saj res,« se je naenkrat domislila — »gospoška dekleta ne pijejo mnogo, to sem že opazila v mestu. E, tu na de-

želi je drugače. Vina se ne brani nikdo, tudi dekleta ne, a mnogokrat jim je dobro tudi žganje. Kaj me gledate, ali ne verjamete? No, saj boste imeli priliko spoznati. Včasih, oh kako dobro se še spominjam, ko sem bila jaz vaših let, se mi je zdelo, da je velik praznik, če smo pili kavo, a dames je to že zavržena jed. Tako je, pa saj boste videli na lastne oči, kaj bi vam pravila!«

Angela je poslušala z zanimanjem in njene velike modre oči iz katerih je sijala vsa njena plaha duša, so se razprle zdaj v začudenju, zdaj v pomilovanju . . .

Naposled je prišel oštr in naznanil moško razkoračen, da je voz pripravljen.

Angela je poravnala račun in je stopila v spremstvu prijazne krčmarice v vožo, kjer je čakal hlapec že nemirno pritrtkaval ob podnice z debelim bičem, a zagledavši gospoškega dekleta je našobil spodnjo ustnico smrknil dvakrat, kot da mu Angela ni nič kaj pogodi.

II.

Ko je obstal koleselj pred župniščem je bila že popolna noč. Iz vaških oken so mežikale luči, od gor je vel mrzel veter in vse nebo je bilo čisto in posejano z drobnimi zvezdami.

Ko je Angela pritisnila na veliko kljuko, so vrata reko zaskrípala, tečaji so morali biti sarjaveli, a homaj

je vstopila v temno vežo, so se odprla vrata na levi in rumena luč se je razlila o polnem toku po kamenitih tleh.

Ker je bil obraz ženske, ki se je prikazala na kuhinjskem pragu v temi, ni mogla razločiti — je li stara ali mlada, njen glas pa je bil v svoji osornosti in zavedajoči se oblasti tako popolnoma enak zadirajoči govornici vseh farovških kuharic, da Angela ni vedela — stori li prav ali ne, če ji pove, čemu in zakaj je prišla v župnišče.

Iz kuhinje je zadisalo po žgani masti in vseh tistih prijetnih vonjih, ki ne carujejo nad štedilnikom siromasnih zemljanov in Angeli je leglo to tako prijetno na pljuča, da je nehote potegnila vase sapo hitreje in globlje.

»Kaj bi radi, no?« jo je povprašala kuharica zopet in še glasneje in še osorneje.

Takrat je Angela pristopila bliže in je povedala česa želi.

Kuharica je prikimala in ji namignila v kuhinjo, kjer jo je premirila od vrha do tal in napravila naposled tako nezadovoljen obraz, kot da je pravkar popila kosarec polina.

In Angeli je postalo težko: čutila je, da je nepotrebna, da ni zanjo prijaznega pogleda in da je takorekoč vialjiva, daal so jo poklicali — bog ve zakaj. . .

»Tjale sedite,« ji je dejala naposled obilna kuharica in pokazala na stol, ki je bil prašen in moker — »gospoda župnika še ni!«

Angela je pobrisala stol s svojim belim robcem in je položila kovčeg poleg sebe; in ko je sedela tako vsa skromna in tiha, vsa plaha in polna boječega pričakovanja. Je bila živa slika slovenske učiteljice — sužnje, pa se tega ni zavedala, ker je komaj nastopila svoj križev pot.

Takrat so se v veži vrata trdo zaprla. — štirje odločni krepki koraki čez kameniti vežni tlak in na kuhinjskem pragu se je pojavil duhovnik, ki se je zdel Angeli za župnika vendar premal.

Dvignila se je spoštljivo in je nagnila v pozdrav svojo kodrasto glavo, a oseplost, ki je zasijala prvi hip v duhovnikovih očeh je izginila in prijazen nasmeh je obziral njegov obraz do visokega čela.

»Dovolite, jaz sem Lovro Dežman, tukajnji kaplan.«

In ko mu je Angela povedala svoje ime, se ji je nasmehnil zopet, na to pa se s temnim obrazom obrnil proti kuharici.

»Bojim se, da pustite čakati prihodnji gospodični učiteljici na milost gospoda župnika v hlevu! Isvolite v sobo gospodična, župnik mora priti vsak čas.«

Nato ji je odprl vrata in naglo posegel po njenem kovčegu.

Ko je stopila Angela v razsvetljeno kaplanovo sobo, si je nekako oddahnila, ker tako se ji je zdelo, kot da je stopila v sobo davnega prijatelja.

Na mizi je stala luč s širokim zelenim senčnikom, da je padala popolna svetloba komaj do polovice po sobni opravi, ki je bila skromna, da se je čutil človek v sobi nekako prostega in domačega . . .

Kaplan Lovro je sedel na usnjat stol in ponudil Angeli prostor v nizkem naslonjaču.

»Torej vas je zadela usoda, da boste bistrili glavice našim paglavcem,« je prišel kaplan smehljajo in gledal v razpelo, ki je viselo v kotu nad klečalnico. »In prva vaša služba, pravite, da je to?«

»Da, prva,« je prikimala Angela — »in bojim se, da ji ne bom kos.«

»Zakaj?« jo je prekinil kaplan.

»Ako ste se odločili za ta poklic, imate gotovo veselje — sicer pa,« je nenačoma zasukal pogovor na drugo stran — »bodite uverjeni, da bi bil jaz rad na vašem mestu.«

»Angela je skomizgala z rameni, ker ni vedela kaj bi odgovorila.

»Kako to mislite?« je povprašala vendar naposled in zaupno uprla svoje velike lepe oči v kaplana Lovrota.

(Dalje prihodnjič.)

Korvetni kapitan Lucich je izjavil, da avstrijska mornarica ne nikomur delati konkurence, kajti Jadransko morje ima dovolj prostora za obe velevalisti.

Del. Hollo je zavrnil napade avstrijske delegacije in je ostro kritiziral ogromne zahteve za zvečanje mornarice.

Fin. minister Lukacs je podarjal, da je položaj za prihodnja leta popolnoma jase. Mornariški komandant je pa predložil le program, ni pa sklenil nikakršnih dogovorov. Če se bo pa ta program izvedel, je odvisno od razmer.

Del. Werner se je zavzemal za prijateljstvo z Italijo.

Sekcijski načelnik pl. Hofmann je izjavil, da so v finančnem programu do l. 1915 vracunjeni stroški za dveletno službeno dobo samo za l. 1911. Če bo novi brambni zakon sprejet, se ti stroški ne bodo zvečali. Na to je bila specijalna debata končana.

Štajersko.

Štajersko ljudsko šolstvo. Po ravnokar izišlem šematizmu o štajerskem ljudskem šolstvu (Standesausweis der steiermärkischen Volksschulen) povzamemo, da je bilo stanje štajerskega ljudskega šolstva s koncem januarja t. l. nastopno: Javnih ljudskih šol je na Štajerskem 897 z 3062 razredi, in sicer 58 deških, 51 dekliških in 788 mešanih (obojespolnih). Javnih mešanskih šol pa je 218 s 113 razredi, med temi 7 deških in 14 dekliških. Izmed teh šol sta bili na Spod. Štajerskem le 2 (obe nemški) in sicer v Celju in Ptuj. Deželnih in mešanskih šol pa je 5 s 16 razredi, med temi ena — v Celju — na Spod. Štajerskem, a še ta — nemška. — Ljudskih učiteljskih oseb na Štajerskem je rednih 3075 (1745 učiteljev in 1330 učiteljic ter pomožnih 16 (7 moških, 9 ženskih). Učiteljice ročnih del je 328. Število nezasedenih učiteljskih mest znaša 43. Število rednega učiteljskega osebja na štajerskih mešanskih šolah iznosi 118 (83 učiteljev, 35 učiteljic). — Glede na slovenski del dežele t. j. na Spod. Štajerskem pridemo še do naslednjih podatkov: Javnih ljudskih šol je na Spod. Štajerskem 332 s 1152 razredi. Poučevalo je na teh šolah 657 učiteljev, 475 učiteljic, 2 pomožna učitelja in 2 pomožni učiteljice. Učiteljice za ženska ročna dela je nastavljenih na Sp. Štajerskem 114. — Vpokojenih je 453 štajerskih učiteljskih oseb. Izmed teh jih živi v Celju — 20.

Umrli je dne 24. februarja v Konjicah gospa Uršula Pirkmajer v 80. letu svoje starosti. — Rajnka je bila mati nadučiteljca v Framu, gosp. Fr. Pirkmajerja.

Z Vranskega se nam poroča: Čuditi se mora vsak, kako častihlepen je marsikdo. V našem trgu smo že navajeni takih slučajev ter jih ali pomilujemo ali preziramo. Zdal pa so se začeli krajni slavospevi tudi v javnosti, po časnikih, razglašati. Zadnja ovacija, obstoječa v cvileči godbi in ne baš ubrani podoknici, je vzbudila pri prenapetih mislih, da velja to njegovi občini priljubljenosti; pri drugih pa je povzročil v tistem večerni nastali hruse samo radovednost. Naj bi dotični gospod upravljal dejstvo, da na po klečplaztvu prihlajeno višje mesto ne more biti posebno ponosen in da se na številnih disciplinarnih preiskavah in mnogih sodnijskih tožbah z raznimi strankami še ne more sklepati na splošno priljubljenost.

Nesramnost mariborskih klerikalnih listov. Izdajatelj notarja Fr. Štupice izkoriščajo sedaj mariborski in ljubljanski klerikalni listi — kljub boljsemu svojemu prepričanju in znanju — za različne zavratne napade na narodno - napredno stranko. »Liberalce« Štupica je izdajal! Kakor smo se prepričali iz zanesljivega vira, je napisal to lažn znan duhovnik v uradni »Straže« samem in ul v nobeni zvezi z dopisniki »Straže« in »Slovenskega Gospodarja« pri Sv. Lenartu. Imenovati Franceta Štupica — »liberalca«, to je že več kot nesramnost. Res je, da se je kazal Franc Štupica ob svojem prihodu k Sv. Lenartu radikalnega naprednjaka, in sicer takega, da je pokvaril narodni stranki tla za razvoj za več let. Daš radi Štupice so izrinili klerikalci naprednjake iz stare posojilnice. Ustanovila se je nova in Štupica je vstopil v načelstvo. Postal je predsednik krajevnega odbora narodne stranke, ustanovil »Sokola« in bil izvoljen za starost, vstopil je v odbor »Čitalnice«, »Ciril-Metodove« podružnice itd. Naenkrat pa je prišel pro-brat. Ker notar Štupica ni igral v vseh društvi prvih vloge in ker ni vse plesalo tako, kakor je on piskal, je začel skiliti h klerikalcem. Prihljal se je duhovnikom, kateri so ga kot spokorjeno dušo sprejeli z velikim veseljem. Izstopil je iz vseh narodnih društev, zapustil vse odbore in postal član katoliškega bralnega društva, katero je po svojih močeh podpiral.

Bil je zvest gost vseh klerikalnih vesellic in stalen oproda glasovitih kaplana Rozina. Na vseh shodih bratcev Rožkarja in Koroske je figuriral kot eden izmed najzvestejših poslušalcev. Naprednjaki so vrnil to Štupicevo renegatstvo s tihim predprijem. Izobilo se ga je iz vsake družbe in se mu je povedalo, da ga ne rabimo v narodni stranki. To je bilo že pred dvema letoma in je ostalo tako do najnovejšega dne. In mariborsko klerikalno časopisje ima še korajžjo imenovati Štupica — »liberalca«. — Hvala lepa!

Iz Petrovč pri Zalcu. V Petrovčah se je vršila v Lenkovi enšilnici, imenovani sedaj »Katoliški društveni dom«, to nedeljo neka predpustna veselica. Glavni aranžer je bil seveda naš dolgi in sluhljati kaplan Jehart. Ne bi tega dogodka omenjali, ako bi se nam ne sporočila sledeča dogodka: V Arji vasi leži na smrt bolna Katica Fischer, članica Marijine družbe. V nedeljo popoldan so poslali po spoved in kaplan Jehart je, kakor se nam zatrjuje, odgovoril, da »sedaj ne more proč, ker bi bila prevelika škoda...« Ta novica se je hitro raznesla po Petrovčah — vzbudila veliko razburjenje. Z Binclovo v Vrbju se je drugače ravnilo. 65letna devica je zapustila več tisočakov v »dobrodelne« namene — zato so jo različni farji kar oblegali zadnje dni in na pogrebu so peli, da bi lahko postali vsi hripavi.

Kuga na gobu in parkljih se je v celjskem okr. glavarstvu, kakor je svoječasno poročal »Slov. Narod«, pojavila samo v gornjegrajskem okraju (Nova Štifta in okolice). Vest, da se je ta kuga zanesla tudi v laški okraj in da je na nji pcepalo mnogo goveje živine, je neresnična. Sedaj je izginila tudi v gornjegrajskem okraju in prihodnji teden se proglašajo celjski politični okraj za kuge prost. Sejmi bodo dovoljeni v kakih treh tednih in bo s tem ustrezno željam živinorejcev, kateri so vsled zaprtja sejmov trpeli veliko škodo.

Akelja za povzdigo tujkega prometa na Sp. Štajerskem. Savinska podružnica S. P. D. je pisala vsem podružnicam S. P. D. na Sp. Štajerskem, naj izvolijo svoje zastopnike za odsek, ki se bo ukvarjal s povzdigo tujkega prometa na Sp. Štajerskem. Ta skupni odsek bo imel najbrže dne 7. maja dopolne v Celju sejo, kjer se bo konstituiral in pogovoril o nadaljnjem delu. Dan za sejo je izbran tem srečnejše, ker se vrši isti dan popoldne v vseh prostorih celjskega Narodnega doma velik planinski sejm, čegar čisti dobiček je namenjen za Savinsko podružnico S. P. D.

Iz Maribora nam pišejo dne 26. februarja. Včeraj je stal pred kazenskim senatom tukajšnje okrožne sodnice 23letni krojač Simon Podlpinik iz Zgornje Pristove. Dne 30. maja 1910 so ga odpustili iz kaznilnice v Lupočlavi, kjer je osedel 5letno težko ječo zaradi tatvine, dne 29. junija 1910 pa je že pokradel z Marijine slike pri kapucinih v Reki različnih dragocenosti za 1152 K 36 v. 2. in lita ga je že prišel v Zagreb policijski agent Franc Fotec. Podlpinik ga je nagalal, da se piše Rudolf Turk in se mu je končno iztrgal na ta način, da ga je zbedel z nožem v levo roko. Našli pa so takrat v Podlpinikovem kovčegu večji del ukradenih dragocenosti z Reke: nekaj je pa že v zagrebški zastavljalnici zastavil. Podlpinik je zbežal iz Zagreba v Maribor. Tam ga je ustavil policaj Kussmann, a ga ni mogel odvesti, ker ga je Podlpinik skušal abosti z nožem v rso. Policaj je spustil za bežčim policjskega psa Luxa; tudi tega je zločinec sicer težko ranil, a se ga končno ni mogel ubraniti. Pes mu je iztrgal iz bedra kos mesa. Podlpinika so prijeli in spravili v zapor, kjer je nekaj časa simuliral blaznost (mazal se je med drugim z lastnim blatom). Potem na je vse priznal. Obsojen je bil na 5 let težke ječe in na plačilo 1500 K Fotec za bolečine.

Pri Sv. Barbari v Halozah se uveče s 1. marcem raznašanje nošte no poštnem okolišu, in sicer po 2krat na teden. Poštni nabiralniki se bodo nastanili v Gruškovcu, Brezovcu, Boču, Gradišcu in pri Sv. Elizabeti.

Iz Bočne pri Gornjem gradu. Predpustna veselica domače požarne brambe je krasno vspela. Ker se je pričakovalo tudi mnogo posetnikov iz okolice, se je omenjena veselica priredila za domačine že v soboto zvečer, dne 18. febr. in se je za okoličane drugega dne v nedeljo popoldne ponovila. Obakrat je bila prostorna sobana v stari šoli nabito polna. Pevske točke domačev moškega zbora, kakor tudi burka »Mutast muzikant« so se izvajale z vso natančnostjo. Diletanti (Rop Tončka, Rop Joško, Levar Micka ter Levar Joško in dr.) so želi za svoje izborno pogodene vloze burno pohvalo. Mnogo smeha so povzročile tudi žive senčne slike (zohohol, rak v trebuhu, ica na karte in huda žena), katere je z omenjenimi diletanti proizvajal domači nadučitelj o. Jos. Bizjak. Veliko živah-

nost je kazal tudi ribji lov, katerega je vodila nadučiteljska soproga, gospa Fina Bizjak. Da se je pa veselica tudi v gnetnem osiru najplejše istekla, gre prireditelja zahvaliti okoličnom iz Gornjega grada, Ljubnega, Šmartna in Novčičtita. Posebno se pa zahvaljujemo tudi okolišnim požarnim brambam in slasti gornjegrajskim, ki nas je celo posetila s svojo godbo.

Laški trg. Dne 27. t. m. je izbruhnil popoldne v Retici nad Laškim pri posestniku Pinterju ogenj. Pri vladajočem hudem vetru je požar v par minutah obsegel vse poslopje. Zgorelo je treje poslopji, tri govedi, dvojce svinj ter vsa shramba pridelkov.

Dr. Geršak. K notici o smrti dr. Ivana Geršaka, notarja v Ormožu, ki je umrl dne 24. februarja t. l. v 73 letu svoje starosti, hočemo še pridedati: Z dr. Geršakom je umrl mož, čigar življenje je segalo globoko v zgodovino štajerskih Slovencev zadnjih 50 let. Ni bil sicer naš pristaša, a omeniti hočemo kot nepristranski poročevalci važne dogodke iz njegovega delavnega življenja. Kot odvetniški koncipient v Ptuj je bil leta 1871. v dogovoru z naučnim ministrom in z univeršnim prof. koleg. v Gradcu radi docenture na graški univerzi, kjer bi naj bil predaval civilnopravni red, meničen pravo in trgovsko pravo. V istem času je namreč bilo upati, da dobijo Slovenci, če že ne vseučilišča v Ljubljani, saj slovensko docenturo v Gradcu. A državni zbor ni dovolil vsote, ki je bila v to svrhu postavljena v proračun. Dr. Geršak je dobil na to še isto leto notarijat v Ormožu, kjer je ustanovil leta 1876. posojilnico, leta 1880 pa politično društvo »Sloga«, ter ga v sijajni zmagi iztrgal Nemcem. Od tega časa je okrajni zastop slovenski; dr. Geršak mu je bil načelnik potem do leta 1896., katerega leta je bil zopet izvoljen, a ne potrjen, radi političnih bojov. Leta 1891 je ustanovil »Vino-rejsko društvo«, leta 1898 pa »Kletarsko društvo«. Za njegove zasluge na gospodarskem polju ga je c. kr. štajersko kmetijsko društvo odlikovalo. Deloval je tudi na literarnem polju. Da je bil kot vstrajen, delaven in neustrašen Slovenec trn v peti nemškutarjem, je samo ob sebi uveljavil; ravno tako tudi, da so mu povsod delali zapreke in mu škodovali. Dosti je ustanovil in poskušal, a usoda mu ni bila mila; sadu svojih podjetij ni mirno užival, najmanj pa še v zadnjem času, ko se je njegovo življenje že nagibalo koncu.

Koroško.

Iz Celovca. Dne 4. marca t. l. ob pol 9. zvečer se vrši občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Celovcu v Benediktinski kleti. — Spored običajen. Med prosto zabavo se poroča o 25letnem delovanju družbe, čemur sledi petje, šaljivi govor itd.

Klerikalno gospodarstvo. Povo-dom poloma klerikalne osrednje blagajne so natvezili klerikalci ljudem, da je rudokop Sonberg na Koroškem vreden 2 milijona kron. Sedaj, ko se je izvršila uradna cenitev, so našli, da je omenjeni rudokop vreden samo 420.000 K.

Razdruženje klerikalne ljudske bolniške blagajne. Klerikalna ljudska bolniška blagajna v Celovcu se je prostovoljna razdružila, ker ni imela sredstev, da bi poslovala. Tudi na Koroškem že niso ljudje več tako zabiti, da bi nosili svoj denar nenasi-tnim klerikalcem. To pot vsaj solza ne bo.

Nekaj o argentinskem mesu. Pretekli teden je imel aprovizacijski odbor v Celovcu sejo, v kateri se je bavil z argentinskim mesom in s težkocami, ki jih delajo mesarji prodaji tega mesa. Zadruga mesarjev je bila namreč sklenila, da ne sme občina prodajati argentinskega mesa ter da mora oddati vse meso mesarjem, sicer mesarji argentinskega mesa ne bodo prodajali in tudi ne bodo dali na razpolago hladilnice za shranjevanje mesa. Aprovizacijski odbor pa je sklenil, oddati od prihodnje posl-tve 1500 kg mestni mesnici, 500 kg ljudski kuhinji in 8000 kg mesarjem. Če bi se mesarji branili, prodajati meso, je bo prodajala občina v mestni mesnici. V tej seji se je naznanilo tudi, da bo dobival Celovec od 1. aprila naprej do vštete decembra vsak mesec 20.000 kg argentinskega mesa in da pride tudi že meseca marca dvakrat po 10.000 kg tega mesa v Celovec. Cene so določili sledeče: sprednji del 1 K 24 vin., zadnji del 1 K 50 vin., meso za pečenje 1 K 70 vin. Meso bo že razmaščeno, valed česar je meso tudi za občino za 2 vin. dražje.

Primorsko.

Društvo jugoslovanskih študentov uradnikov ima v nedeljo, dne 3. marca ob 4. popoldne v hotelu »Balkan« (Sokolova dvorana) v Trstu

svoj II. redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsed-nikov; 2. poročilo tajnikov; 3. po-ročilo blagajnikov; 4. poročilo ra-čunskih preglednikov; 5. poročilo od-sekov (za slovensko terminologijo že-lezniško in za zadržništvo); 6. spre-memba društvenih pravil; 7. volitev novega odbora; 8. samostojni pred-logi in 9. slučajnosti. — Odbor prosi vse tovariše, da se tega prevažnega zborovanja udeležijo polnoštevilno.

Is državne stavbinske službe. Za stavbnega svetnika je imenovan v Zadru nadinženir Ahil Savo, za nad-inženirja pa inženir Vladimir Nova-ković v Zadru. Oba sta imenovana za stavbinsko službo v Dalmaciji.

Javna dražba na državni železni-ci v Trstu. Dne 8. marca t. l. ob 9. do-poldne se bo vršila v sobi št. 69 na državnem kolodvoru v Trstu javna dražba najdenih predmetov, ki jih ni nikdo reklamiral.

Goljuf v Trstu so zaprli 54letne-ga brezposelnega dninarja Karla Vietzeja, rodod iz Steina na Nižjem Avstrijskem in stanujočega v Trstu v ljudskem prenočišču v ulici Ponda-ree, ker je bil natvezil več rodbinam, da pobira denarne prispevke za ubo-go vdovo Marijo Sommeregger, stu-nujočo v ulici Conti št. 18. Nabrani denar je seveda porabil za sebe. Ljud-je so seveda radi dajali, ker jim je bilo znano, da je vdova Sommeregger, ki ima dva otroka, v velikih stiskah.

Mrzla kopel. Bilo je včeraj ob 1/4. 1. popoldne. Ravno sta bila oba zunanja mostova na kanalu v Trstu odprta, da pustita v kanal več jadre-nice. Precej nadelan težak, oblečen v kostum pierota in z modro krinko pred obrazom se je takrat sukal okrog omenjenih mostov. Kar naenkrat je bil v kanalu. Seveda so mu ljudje pri-hitili takoj na pomoč in ga izvlekli iz vode. V solnce se je potem otresel in filozofično pripomnil, da ni avto-mobil, nato pa izginil v neko žganjar-no v palači Carciotti.

Nezgode na morju vsled megle. Megla, ki je v zadnjih dneh vladala po vsem severnem Jadranskem mor-ju, je izredno mnogo škodovala pro-metu. Istrski lokalni parniki so mo-rali deloma popolnoma ustaviti pro-met drugi parniki, zlasti pa oni, ki so prišli iz Dalmacije pa so prihajali z večurnimi zamudami. Zgodilo pa se je v megli tudi mnogo nesreč. Dosedaj so dospela v Trst poročila o štirih ta-kih nezdah. Na plitvino je zavozil parnik »Flink« tržaške paroplovne družbe Martinolič, nadalje parnika »Vila« in »Jason« paroplovne družbe »Dalmatia« in brzoplovni parnik Av-strijskega Lloydja »Prinz Hohen-lohe«. Ta parnik, ki je imel na krovu 90 potnikov, je zavozil na plitvino ob 4. uri zjutraj pri predgorju Scirocco. Ker se parnik ni mogel rešiti niti s svojimi lastnimi stroji, niti ga nista mogla potegniti s plitvine na pomoč došla parnika »Lovrjenac« in »No-garo«, in ker je voda že prodirala v sprednji del ladje, so izkrcali po nioke, njih prtljago in pošto na parnik »Lo-vrjenac«, ki je prepeljal vse v Zader. Od tu sta se podala Lloydov parnik »Carinthia« in remorker »Pluto« na kraj nesreče. Remorkerju »Pluton« se je posrečilo spotoma pri Poreču osvoboditi parnik »Jason«, ki ni bil dobil nobene poškodbe. Parnik »Vi-la« se je po šesturnem delu sam opro-stil. Parnik »Flink«, ki je bil s tropi-nami na poti iz Bara v Rovinj, pa ima precej hude poškodbe. Voda je vdrla v sprednji del ladje in k strojem.

Preiskavanje Jadranskega morja. V soboto je odplula iz Trsta bojna ladja v Jadransko morje, da znan-stveno preišče oceanografične, bio-logične in meteorološke odnošaje na Jadranskem morju. Ladja bo kri-žala v Jadranskem morju osemkrat. Ob enem začne tudi italijanska ladja »Cyclop« z enakim preiskavanjem v Jadranskem morju. S tem se prične sistematično raziskavanje, dogovor-jeno med Avstrijo in Italijo maja me-seca 1910 v Benetkah.

Ljubosumnost. Iz Reke se poroča: V nedeljo popoldne je napadel 40letni kapitan »Ungaro-Croate« Mark Cio-letta v Reki na neki cesti v središču mesta svojo 22letno ženo Štefaničo, ki živi ločena od njega, ter ji z britvijo večkrat razrezal obraz. Rezal je s ta-ko jezo, da se mu je britev zlomila. Zena se je vsa v krvi zgrudila, med tem, ko je kapitan pobegnil. Sicer ra-ne niso smrtno nevarne, vendar pa bo imela žena vse svoje življenje spa-čen obraz. Kapitan Cioletta je prišel potem sam na policijo. Vzrok aten-tata je bila ljubosumnost.

Višji poštni ravnatelj v Zadru. V Zadru je umrl višji poštni ravnatelj Anton Brilli. Pogreba so se udeležili korni komandant fzm. Fanta, kot za-stopnik trgovskega ministra dvor-ni svetnik pl. Posch in vsi višji civil-ni in vojaški uradniki.

Dnevne vesti.

+ »Slovenec« nikdar ne laže in po krivici ne napada! V včerajšnjem »Slovenec« čitamo to-le izjavo. »Ko sem bil podpisani dne 3. oktobra 1910. na državnozborni agitaciji na Dolenjskem, zašel je v »Slovenec« dopis »Nov Orel v Rihemorgu na Vipavskem«, v katerem se piše o g. Andreju Gabrščku: »Značilno za ni-vo liberalne stranke na Goriškem je njeno divjaštvo, s katerim se pro-slavljajo celo prvi voditelji. Nemški botegar in slovenski doželni poslanec Gabršček je na naravnost nesramen način insultiral v Prvačini Orel, ki so korakali k ustanovitvi rihember-škega Orla. Heil Freudenverkehe Gabršček. Naša organizacija gre kljub vsem liberalnim nasilstvom krepko naprej.« — Za ta napad vem izvedel šele, ko je g. Gabršček vložil tožbo in je bila izvršena hitna preiskava, sicer bi bil ta napad že prej obžaloval. Napad si je dopisnik po-polnoma izmislil in popolnoma brez-povoda napadel g. Gabrščka, ki se je takrat mudil v Ljubljani. Globoko obžalujem tem potom, da se je tak neopravičen napad vrnil v »Slovenec«, ga tem potom prekleham in se zahvaljujem g. Gabrščku, da je od-stopil od tožbe proti »Slovenec«. — Za uredništvo »Slovenec«: Ivan Stefe.« — Še zanimivejša je »ripori-ba, ki jo »Slovenec« priobčuje k go-renji izjavi. Glasi se pa tako-le: »Ne morem si kaj, da ne bi nekaj onomil k gorenji izjavi. Ta slučaj zopet kaže, kako greše nekateri dopisniki na zaupljivost inodgovornost uredništva. Vsak dopisnik naj bi se vedno sam prepričal o resničnosti podatkov, ka-tere poroča uredništvo. Tako bi je naprej izostali mnogi osebni napadi, ki so navadno le izbruh osebnih strasti in spletk in imajo le malokdaj stvarno podlago. Če bi se pri vseh dopisih vedno le mislilo, kako kori-stiti stvari in načelom, katere naj za-stopa vsaka stranka, bi hle razmere v našem javnem in političnem življe-nju mnogo boljše. Prav bi bilo, da bi o tem, kako te razmere izboljšati, premišljevali vsi zastopniki javnosti, katerim je na tem, da se slovenska javnost dviga in ne ponižuje. Če tu združeni v povzdigo in moralno okre-pitev Slovencev pošteno zastavimo svoje moči, bodo izrodki sami od se-be izginili in postali med Slovenci nemogoči. Naj bi tudi naši politični nasprotniki o tem razmišljevali. Na-še časopisje gotovo ne bo proti pošte-nemu dogovoru, ki bo v sedanjih na-rodnih in gospodarskih krizah goto-vo le koristen: Ivan Stefe.« — Pri-znati se mora, da se ta izvajanja pri v-lepo čitajo, toda kdo bo verjel, da je klerikalcem resno ležeče na tem, da se slovenska javnost dviga in poni-žuje, če se spominja na naravnost barbarske napade, ki so jih izvršili klerikalni veljaki v zašnji doželno-zborni seji na osebo, ki si ne ni mogla braniti in kateri je vsled imunitete brezstidnih napadalec odvzeta vsa-ka možnost dobiti za žalitve zadošče-nje. A vse te nesramne napade je s slastjo priobčil v »Slovenec« tisti Stefe, ki sedaj toži in tarna, da so »osebni napadi navadno le izbruh osebnih strasti in spletk in imajo le malokdaj stvarno podlago«. Sicer pa je zelo, zelo čudno, ako govore kleri-kalci o »izboljšanju razmer v našem javnem in političnem življenju«, a pri tem mirno trpe, la »Domoljube in »Naša Moč« pod zaščito Žitnikov in Gostinčarjeve imunitete ugajata največje lopovščine!

+ »Slovenec« slavospev nem-skemu cesarju. Včerajšnji »Slovenec« je priobčil uvodnik, v katerem poje slavo nemškemu cesarju Viljemu. In zakaj? Zato, ker je izjavil, da letos ne pojde v Rim! Če gre Vili v Rim ali ne gre, je čisto njegova stvar. In če se je končno odločil, da ne gre, je morda ravnal z ozirom na notranjo državno politiko, ki je tako rekoč ve-zana na klerikalce, prav pametno, da pa ta njegov sklep priča o posebnih njegovih državnih sposobnostih, o izredni njegovi »previdnosti, daleko-vodnosti in modernosti«, kaj takega morejo iztaktniti samo katoliški šmo-ki, ki so v zadnjem času jeli delati prav nevarno konkurenco svojim ži-dovskih tovarišem. Tako-le piše »Slo-venec« o — »Cesarskem dejanju«: »Cesar Viljem je prekrizal vse na-črte in uradno izjavil, da letos ne pride v Rim. Res, cesarsko dejanje. Nemški cesar si ne da ukazovati od javnega liberalnega mnenja, ampak dela po svoji — previdnosti in mo-drosti. Pametna metoda, katero bi si lahko vzeli za zgled vsi... Cesar Vi-ljem je pokazal, da je dalekoviden mož, ki ve, na čem svet bolega. V teh časih, ko gre anarhija v klasje in se ves državni red ruši, bi bila narav-nost blaznost na ta način napadati edini moralni stebel družabnega re-da — papeža in ga v očeh evropske liberalne klike ponižati... Da bi pa to oseba storila, ki nosi vso težko od-govornost za red v državi in ki se nanje ves svet osira, bi se to reklo samemu sebi grob kopati. Cesar Vi-ljem se je pokazal v resnici s tem de-

Društvena naznanila.

Plesni in zabavni večeri »Narodne čitalnice v Ljubljani« morajo doseči rekord zadnjih prireditev podaljšane plesne seziije. Zato se zbero vsi pravi plesalci in plesalkе dne 4. marca v »Narodnem domu« na protesten ples pratikarjem, ki so menda palaš3 napravili pustni toreк na zadnji dan čeprav februarja, ki ima hvala bogu le 28 dni, mesto da bi ga postavili tja nekam za veliko noč. Napravimo tedaj to mi!

»Slov. Filharmonija«. Člani »Slov. Filharmonije« prirede v nedeljo 5. marca ob 8. zvečer v dvorani

Umerno je, da to Reichu ni bilo po volji. Zato je tamonjenu jetniško-mu pazniku nagajal, kar je le mogel. Tako sta z nekim sojetnikom iz hudo-bije zažgala leseno nočno posodo, drugokrat je pa o priliki, ko se je delila jetnikom jed, sunil paznika s tako silo od sebe, da je padel in se telesno poškodoval. Zgovornega Žida je sodišče obsodilo na 8 mesecev ječe.

Vsega tega ne bi bilo treba. V Žerovnikovi gostilni na Vačah je bilo na sv. Stefana dan zvečer več gostov, med njimi tudi posestnikov sin Anton Čarman, ki je v treznem stanju miren fant. Kadar se ga pa napije, pa rad sitari. Tudi dotični večer je gostom zabavljaj, vendar se je posrečilo, pijanega Čarmana z lepa spraviti domu. Ko je ta odhajal, prišel je za njim Jožef Kopač, tovarniški delavec iz Vač ter mu zadal z nožem štiri rane. En sunek je prodrl zraven leve lopatice v prsno duplino. Obdolženec, ki dejanja ne taji, je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Napad na učiteljico. Marija Grile, učiteljica na Colu, je šla dne 13. novembra m. l. okoli pol 3. popoldne iz Postojno domov. Prišla je do Velikega Otoka. Ker ni pota dobro poznala, ozirala se je okrog sebe, da bi koga videla, ki bi ji pokazal pravo pot. V obližju vasi Zagon zagleda nekega moškega, ki se je pa skrival za grmom. Prišel je pa takoj za njo, nakar ga vpraša, če je to prava pot v Gorenje. Po kratkem odgovoru z »da«, je šel naprej, a se takoj obrnil nazaj in jo vprašal, če ima kaj denarja. Na vprašanje učiteljice »za kaj«, je odgovoril »za meš«. Sedaj je videla napadaleca v obraz, bil je fant kakih 16 let star, čvrste postave, bolj visoke rasti, imel je obe roke v hlačnih žepih ter je ostro proti nji gledal rekoč: »Denar sem, ali pa.« — Ker se ni takoj pokorila njegovi zahtevi, ji je rekel: »Le hitro, meni se mudi.« Končno mu je izročila, ker ni bil zadovoljen s petimi kronami, 10 K. Nato je zbežal v hrib. Drugi dan so orožniki po storilecu poizvedovali ter prijeli kot osumljenca 16letnega Franceta Vadnu, posestnikovega sina v Velikem Otoku, ki je vobče na slabem glasu. Vadnu trdovratno taji, da bi bil on storilec, pa tudi napadena ni zamegla z vso gotovostjo potrditi, da je bil on tisti, ki jo je v kritičnem času napadel. Tudi vse zaslizane priče niso mogle kaj obtežljivega zoper obdolženca izpovedati. Nekako čudno v celi zadevi je pač to, da je drugi dan po tem napadu Marija Carli, učiteljica na Studenem prešla pismo z vsebino: »Vrnem vam denar, ki sem ga zahteval v nedeljo od vas. Nečem, da bi bil kdo po krivem obdolžen. Tudi sem vas razžalil, storil sem to nepremišljeno, zato vas prosim odpuščanja.« Temu pismu je bil priložen bankovec za 10 K. Nato je pa bilo to pismo z denarjem vred iz učiteljske sobe izmaknjeno, ne da bi se bil tat drugih stvari, ali drugega denarja dotaknil. Ker ni bilo nobenih temeljitih dokazov proti obdolženemu, je bil Vadnu oproščen.

Nesrečni zakon. Franc Šeuka, kovač v Vipavi jako sirovo postopa s svojo ženo Franciško, zato ga je pa že pred nekaj časom s svojo hčerko zapustila ter se nameravala preseliti v Trst. Dne 6. t. m. prišla je njegova žena z dvema spremljevalcema na možev dom, da bi se odnesla nekaj svojih reči. Šeuka je začel kričati, da nima nihče tam ničesar opraviti, ker je on gospodar. Medtem ko so vsi ostali šli na dvorišče, prišel je pa obdolženec k ženi ter se ji je jel navidezno dobrikati, ter ji dovolil, da sme svoje reči pobrati. In res je žena šla v stanovanje v prvo nadstropje. Med tem ko je ona spravljala svoje reči, jo je mož naskočil s kuhinjskim nožem. Zgrabil jo je z eno roko za prsa, z drugo ji je pa zadal 5 ubodljivjav v trebuh. Na njeno vpitje sta ji prišla spremljevalca na pomoč, katerima se je posrečilo izvit mu nož iz roke. Da bi ne bila žena tako dobro oblečena, gotovo bi bila smrtonovarno ranjena, tako je pa zadobila le samo majhne poškodbe. Šeuka, ki dejanje taji, je bil obsojen na 1 in pol leta težke ječe.

Prekasno so ga zasačili. Franc Puschnik, 25 let star, doma iz St. Jakoba na Koroškem, je delal leta 1907. pri turski železnici in stanoval v baraki Ane Leitenberger v Stupitzu. Le ta mu je izročila 17 kron, naj jih nese na pošto, a Puschnik jih je spravil v žep in izginil. Meseca julija 1909 je služil za hlappa pri Andreju Hermanu na Savi in sicer pod tujim imenom Anton Merzlikar. Koncem meseca je rekel gospodarju naj mu da 40 K, češ, 28 K imam za službenega, 12 K mu naj da predujma, ker mora iti v Ljubljano po svoj kovček. A to ni bilo res, šel je v Podrožico a se o polnoči vrnil na Savo. splezal skozi okno stranišča v pred-sobo svojega gospodarja, odprl a sekiro omaro ter iz nje vzel 170 kron. Na to je izginil. Meseca decembra je 14 dni stanoval pri Mariji Trček v Zeleni jami. Neko jutro ji je pa iz krila vzel 18 kron, iz pušice njenega sinčka pa 7 kron in sostanovalec pa

iz denarnice 2 K 40 v nakar jo je popihal. V Leobnu je vzel svojemu sostanovalecu iz kovčka 20 K gotovine in par čevljev. Dne 14. januarja t. l. je prišel v Fohnadortu k blagajni, kjer se je rudarjem izplačevala meza. Blagajničarju se je izdal za delavca Habersdorferja in prejel 52 K 69 v. potem pa še za delavca Mihe Kirbiša 57 K 81 v. Puschnik pravi, da je denar radi boleznj potreboval. Sodišče je tega nevarnega človeka obsodilo na šest mesecev težke ječe.

Nasilen hlapec. Že opetovano predkaznovani France Zagar iz Iške vasi, hlapec v Ljubljani, je prišel dne 23. decembra m. l. na dvorišče Valentinu Kuga. Tu je začel dražiti domačega psa in ga pretepavati. Kuga ga je zato stavil na odgovor. Zagar je pograbil ročico, ter mu zagrozil, da ga ubije. Kuga je zbežal z dvorišča, a se vrnil nazaj. Zagarja je pes ugriznil nad komolcem desne roke, na kar je z ročico razbil okno in okvir. Na to je šel pred stanovanje Marije Lavter, vrgel skozi šipe večnih vrat debel kamen, ki je priletel v kuhinjo ter padel v ponev na štedilniku, potem pa še razbil 4 šipe. V stanovanju Marije Hočevar je razbil skledo, na dvorišču pa en stol. Končno so prišli stražniki in mu napovedali aretacijo, kateri se je zoperstavil. Preklinjal je boga in psoval stražnike. Osumljenec se zagovarja s popolno pijanostjo, a ni mogel biti tako močno pijan, ker je stražnike po številkah nazivljal. Ko se mu je posrečilo iztrgati se stražniku, je tako urno tekkel, da so ga komaj ujeli. Sodišče mu je naložilo za kazen 15 mesecev težke ječe.

Izkupil jo je. Znani razgrajšč France Šenk je v Velkovrhovi gostilni v Predvoru začel prepir zaradi zapitka, ter pri tem tako podiviljal, da je z odprtimi nožem napadel vse goste iz gostilne. Zunaj se mu je pa izpodtaknilo, da je padel, tedaj ga pa naskočil Juri Orehar, posestnikov sin iz Zgornje Bele, ter ga večkrat sune v nožem. Zagovarjal se je, da je to storil v silobranu. To ni držalo, obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

Za svojega psa se je potrgnil. Fant France Berlec je dražil Hribarjevega psa. Končno ga je pograbil in vrgel v neki plot. To je domačega fanta Pavla Hribarja tako razjezilo, da je po kratkem prepiru na cesti v Zgor. Tuhinju z nožem trikrat sunil Berleca v glavo in vrat. Za kazen se mu je prisodilo 3 mesece ječe.

Božična drevesca sekala. Anton Jerman iz Cerklave in Janez Razdrh iz Rožeka, oba delavci, sta šla v tatinski družbi sekati hoje za božična drevesca. Poskala sta 35 hoi v vrednosti 99 K, katere sta prodala Janezu Čiču iz Hrenovca, ki je okoli Cerklave knupoval taka drevesca. Obdolženca priznata tatvino, obsojena sta bila vsaki na šest tednov ječe.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Rop zaradi 6 K 02 vin. Franc Bobnič, 19 let stari kovaški pomočnik, rojen v Fasnji na Primorskem, pristojen v St. Krištof okraj Laško, je srečal dne 27. oktobra 1910 na državni cesti blizu gostilne v baraki v Zali dekleta Ivano Močnik, ki je šla iz Ziberskega doma v Idrijo. Vprašal jo je po bližnji vasi in gostilni, kar mu je ta dobre volje povedala. Bobnič je šel naprej, a se je vrnil in pustil, da je šlo deklet naprej. Kmalu jo je dohitel ter jo začel nadlegovati z vsiljivo nesramnostjo, a pogumno deklet ga je krepko zavrnilo. Da bi ustreleg svoji pohotnosti, se jo je dejansko lotil, a tudi tu ni nič opravil, ker se je deklet krepko branilo. Ker se Bobnič ta nakana ni posrečila, se je hotel postaviti dekletove ure. Zagrabil je za veržico, na kateri je imela uro obešeno, ter jo hotel dekletu iztrgati, a tudi to se mu ni posrečilo, ker je deklet za uro prijel in se je vrvice odtrgala. Bobnič je sedaj jel dekletu groziti, rekoč: »Uro mi daj, drugače te bom udušil.« Ivana Močnik je ponujala obdolžencu 1 K, če jo pusti pri miru. Vzela je iz žepa svojo denarnico, v kateri je imela 6 K 02 vin. gotovine, da bi mu dala krono. Obdolženec je pa takoj zagrabil za denarnico, da bi jo dekletu iztrgal iz rok, ker jo je pa deklet z vso silo svojih moči držalo, sta se nekaj časa ruvala, dokler niso dekletu opešale moči. Posrečilo se mu je ji izvit denarnico iz rok, nakar je s svojim plenum odšel. Dolgo časa ni prišel svetni pravici v roke, končno se je pa le posrečilo orožnikom, mladega roparja v Domžalah prijeti in ga izročiti sodišču. Obdolženec vse prizna.

Porotniki so vprašanje na rop enoglasno pritrdili. Vprašanje na poskušeno spolsko posiljenje pa zani-kali. Obdolženec je bil nato obsojen na 3 in pol leta težke ječe.

Smrtonosni udarec z grablje-mi. V drugič je sedel na obtožni klopi pred porotniki 26letni Anton Rakovec, posestnika sin iz Notranjih Goric, ker se je prva razprava preležila. Predsednik je namreč objavil, da mu je prišla prejšnjega popoldne

po obtožbenem zagovorniku neka vloga, v kateri se neki drugi fant sumniči tega hudodelstva. V to svr-ho so se vršila zaslišanja, po katerih je razvidno, da je to sumničenje ne-utemeljeno, ter zadene opravičeni sum uboja le Rakovca. Kakor se je že zvečer izdalo poročilo, je šla Frančiška Zorc iz Dragomera zvečer dne 15. avgust m. l. po daku Marijo Rotar v Notranje Gorice, da bi jo vnela v neko službo v Lukovico. Spremljal jo je France Marinko, posestnika sin iz Lukovice. Poklicala sta pod oknom Marijo Rotar, ki je že ležala, a se urno opravila in se pridružila pri-sleccema. Mimogrede so še krenili v Dolinarjevo krčmo, kjer so popili ne-kaj žganja, a nekaj so ga seboj vzeli. Vsi trije so bili precej korajžni ter okoli 10. zvečer zapustili krčmo. To pa domačim fantom ni bilo všeč, da bi en fant imel kar dve dekleti. Jeli so se zbirati nato se pa zapodili za njimi ter jih obmetavali s kamni, od katerih je bila Rotar dvakrat zadeta. Marinko je prosil fante, naj bodo mirni, ker jim nihče nič neče. Kako-več se je kmalu od svojih tovarišev ločil, se oborožil z grabljami, katere je potomal pobral in ga tako po glavi udaril, da se je takej nezavesten zgrudil. Težko ranjen je prenočil v Šebenikovi vstavlji, drugi dan je pa prišel domov, položili so ga v posteljo, bil je še nekoliko pri zavesti, a govoriti ni mogel; odvedli so ga v tukajšnjo bolnišnico, kjer je drugi dan umrl. Pri raztelesenju ubitega se je videlo, da je bila leva stran lo-banje tako prebita, da je običaj v rani košček Marinkovega klobuka. Obdolženec prizna, da ga je nekam tja za pas z grabljami udaril, da je nato napravil še nekaj korakov. Na-kar se je zgrudil in trdi, da smrto-nosna rana lahko izvira od kakoga spičastega kamna. Raznesel se je na to ljudski glas, da je nemogoče pri-zadejati z grabljami tako okvaro ter se sumničilo Jakoba Koširja, češ, da ga je ta s klepilnim kladivom udaril. A trditev se je izkazala kot neuteme-ljena, ker sta zdravnik - izvedenec Marinkovo lobanjo preiskala in kon-statirala, da je glava kladiva večja, kakor luknja na lobanji, pač pa je moral biti rob grabelj tisto orodje, s komur je bil Marinko udarjen. Zasli-sane priče potrjuje, da se je proti njim Rakovec hvalil, kako da ga je udaril in njim zabičeval, nikomur o tem kaj povedati. Priča Matija Za-ložnik izjavi, kako je obdolženec sam pravil, da je z vso silo po njem za-mahnil, ter še pripomnil, škoda je, da ga nisem toliko, da ne bi bil mogel govoriti. France Kenk pravi, da ga je videl z grabljami v roki, ki so bile pa odbite, prosil je fante, naj molče o tem, kar je storil. Andrej Marinko, brat ubitega, izpove, da je rajni Fr. Marinko bival 5 let v Ameriki in se je šele isto spomlad vrnil domov. O njegovi poškodbi je šele drugi dan iz-vedel, pravi, da se je splošno govoril-o, da je Rakovec brata ubil.

Ko so bili izvedenci zaslišani, se je obravnava prekinila ter se nadalje-vala popoldne ob štirih. O izidu po-ročamo jutri.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Danes ob 6. zvečer burka »Pri helem konjčku. (Za lože nepar). — V čet-rtke se vprizori Hauptmannov igrokaz »Voznik Hevela« z glavno vlogo g. Verovška. (Za lože par.)

Ljudsko štetje v Ljubljani

je končano. Ljubljana ima 1863 hiš, med njimi 1769 obitidenih in 94 ne-obitidenih; 1787 strank in 41.727 prebivalcev, med njimi 38. 661 civil-nih in 3066 vojaških. Moških je 20.493, žensk 21.234. Trajno na-vzočnih je v Ljubljani 40.323, začas-no na 1404. Od prebivalcev je 17.434 Ljubljančanov; 15.547 prebivalcev ima svojo pristojnost na Kranjskem sicer. 7618 v Avstriji sicer — skunaj je torej Avstrijcev 40.599; 673 je Pre-kolitačev. 22 Bosnjakov in Herce-govcev, 343 inozemcev sicer. Rim-sko - katoliške veroizpovedbe je 41.139 ljudi, grško - katoliške 20, starokatoličev je 10; 61 je pravos-lavnih. 365 jih je evan. veroizpov-edbe. 1 unitarina. 109 je Židov. 22 na brez konfesije. Od 40.599 Avstrij-cev je napisalo 33.846 slovenski ob-čevalni jezik 5950 nemški, 360 češki, 990 laški, 56 poljski, 95 hrvaški in srbski. 1 rumejski in 1 madžarski. Od-anih jih je 478 domačinov, med njimi 313 stalno, 165 začasno.

Razne stvari.

Dinamit eksploziral. V tovarni za dinamit v Rummenohlu na West-falskem je zletela v soboto v arak nitracijska hiša. Pri eksploziji sta bila dva delavca ubita, več pa jih je bilo ranjenih.

Eksplozija. Iz Brevenca se po-roča, da se je vnel v neki česalnici v Arbonu na Bodenskem jezeru ume-

talni ogenj, ki je razdejal ves lokal ter težko ranil lastnico Wyse, šest kupcev pa lahko.

Požar. V paviljonu drsališča v Petrogradu pri Simeonovem mostu, kjer je prenočilo 29 delavcev, je na-stal požar, pri katerem je zgorelo 15 oseb. Požar je nastal, ker se je pr-vrnila pretrolejska svetilka.

Nesreča na morju. Kakor se poroča iz Carigrada, je imel parnik »Hurriet«, ki se je potopil severno od Diade, na krovu 600 romarjev, 180 vojakov in 20 drugih potnikov. Več-ji del vseh potnikov je poginil v va-lovih.

Kuga. Iz Petrograda se poroča, da so začele oblasti izkopavati za ku-go umrle mrlice, da jih sežgo. Do se-daj so izkopali 7000 mrlicev. — Me-sto Bei Bulindse je popolnoma iz-umrlo. Prebivalci v okolici beže. Na dan je umrlo tam 500 ljudi. V mesto so prišli tolovaji, ki plenijo po hi-šah. Zunaj mesta na poljih leži 4000 mrlicev. — V mestu Tjandsanu se je pojavila kuga v ječah. — Okrog Charbina je začela kuga pojematj strahno pa razsaja v drugih okrajih, posebno v Ciecikarju. Vsi angleški in drugi evropski prebivalci so od tam pobegnili. Iz Ciecikarja izvažajo zlasti fižol. — V Kvančengtsuju je umrlo v zadnjih 24 urah 75 oseb za kugo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Delegacije.

Budimpešta, 28. februarja. V današnji plenarni seji avstrijskih de-legacij se je obravnavala bosanski kredit. Delegat baron Chiari je polemiziral s stališča nemškega Na-tionalverbanda proti izvajanjem Tre-sića glede vprašanja trializma in bosanskega vprašanja. Rekel je, da so Nemei odločni nasprotniki triali-stičnega naziranja in da vidijo mož-nost rešitve bosanskega problema le v okviru dualistične države. Delegat Kramar je nato polemiziral z večerajšnjimi izjavami kneza Schwarzen-berga ter je poudarjal, da monarhi-stična ideja nikakor ni absoluten pro-dukut in da se razmere ne Ruskem da-jo rešiti edino le na podlagi demokra-tične ustave države. Edino na tej podlagi se bo mogla tudi Rusija v bo-doče razvijati in napredovati.

Budimpešta, 28. februarja. V mornariškem odseku ogrskih delega-cij se je danes nadaljevala debata o mornariškem proračunu. Pred skle-pom debate se je oglašil k besedi de-legat Bathiany ter zahteval, da naj se končni sklep tako dolgo odloži, da se dožene, ali bo Ogrska deležna one kvote naročil, ki bi padla davčni ude-leženosti ogrske države na njo.

Vpokojenja v srbski armadi. Belgrad, 8. februarja. Vlada je sklenila vpokojiti 7 višjih častnikov, ki so bili zapleteni v znano afero gle-de dobave topov, med njimi tudi obo polkovnika Vlanica in Rastića. Ka-kor je znano, se je proti njima vršila pred kratkim preiskava, ki pa se je ugodno končala. Govori se, da bo vpokojen tudi sekijski načelnik v vojnem ministertvu Rokuvić.

Kriza na Turškem.

Carigrad, 28. februarja. Gotovo je, da je pričakovati vsak čas demisije velikega vezirja. Kot njegovega naslednika imenujejo senatnega pred-sednika Said pašo, pa tudi Feri paša se imenuje kot kandidat za mesto ve-likega vezirja. V parlamentu je prišlo do velikanskih škandalov. Parla-mentarni položaj je obupen.

Turški sultan na potovanju. Dunaj, 28. februarja. Iz Soluna se poroča, da obišče turški sultan koncem aprila Makedonijo in Al-banijo. Na njegovem potovanju ga bo do spremljali prestolonaslednik, več njegovih sinov, veliki vezir, notran-ji minister in vojni minister. Sultan se ustavi tudi v Skoplju ter obišče grob sultana Murada na Kosovem polju, in Bitolj.

Srbska trgovina. Solun, 28. februarja. Srbski pol-jedelski minister namerava obiskati Skoplje in potem priti tudi v Solun zaradi sklepa trgovinske pogodbe glede izvoza srbskega blaga preko Soluna.

Vstaško gibanje. Solun, 28. februarja. Kakor se širi tu vesti, zbira turška vlada mnogo vojaštva, da primerno nastopi proti vstaškemu gibanju v Makedo-niji.

Profesorji in dijaki na ruskih vseučiliščih. Petrograd, 28. februarja. Mini-stratvo za prosveto je ugodilo proš-njam 12 profesorjev moskovskega vseučilišča za vpokojenje. Kakor se zatrjuje, je iz vseučilišč izključenih mnogo dijakov in sicer v Petrogradu 67, v Moskvi 55, v Charkovu, Kievu in Varšavi pa 35 dijakov.

Kriza na Francoskem. Paris, 28. februarja. Kriza v francoskem ministertvu še vedno ni

rešena. Snoči je imel predsednik Brisson dolgo posvetovanje s pre-dsednikom francoske republike Fallie-remom, ki je veljalo sestavi novega kabineta. Po odstopu Brianda imenu-jejo za njegovega naslednika Pichona ali pa Dupuya, ki imata največ šans, poleg teh pa se govori tudi o kandi-daturi Polncareja in Monisa. Kot na-slednika za zunanjega ministra raz-glašajo senatorja Ribota, za morna-riškega ministra pa pride v poštev Delcasse, pa tudi Millerand. Odstop Brianda pa je imel kot nadaljno po-sledico tudi odstop guvernerja v Al-žiru, Jonnarta.

Gospodarstvo.

— Nakup konj za vojaštvo. Dne 2. marca ob 10. dopoldne v Mokrono-gu in dne 3. marca ob 8. dopoldne v St. Jerneju na Dolenjskem bode komisija deželne brambe nakupovala za vojaštvo sposobne konje. Dotični konji morajo biti 4—7 let stari, visoki 158—166 cm. Plavevali se bodo po 700 K. Razun tega zamorejo oni, ka-teri so prodanega konja sami vzredil-i, dobiti še darilo poljedeljskega mi-nistrstva v znesku do 100 K.

— Prepoved uvoza slame, mrve itd. na Francosko. Trgovski in obrt-niški zbornik v Ljubljani se je na-znanilo, da je Francosko poljedelsko ministertvo z razpisom z dne 20. sve-čana t. l. radi kužne nevarnosti pre-povedalo do nadaljnih odredb uvoz in tranzit slame, mrve, zelene krme in klevskega gnoja (pailles, fourra-ges, fumiers) na Francosko.

Častite naročnike »Slovenskega Naroda«, katerim poteče v kratkem bodisi mesečna ali četriletna naročni-na, prosimo vljudno, da nadaljno na-ročitev kar najpreje ponové, da jim pošiljanje lista ne prestane. — Do-klej je plačano, je razvidno na na-slovnem ovitku.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 24. svečana: Ivan Ahlin, bivši delavec državne železnice, 35 let, na potu v bolnico. — Marija Haslinger, železniškega uradnika vdova, 84 let, Kapiteljska ulica 11.

Dne 25. svečana: Angela Skala, zasebnica, 26 let, Mestni trg 9. — Helena Kavčič, bivša branjevka, 75 let, Sv. Petra cesta 47.

Dne 28. svečana: Tomaž Briceelj, mestni ubožec, 70 let, Karlovska ce-sta 7. — Josip Altman, glavni od-gonski sprevodnik, 63 let, Radecke-ga cesta 11. — Ana Ozbič, vdova kamnoseka, 59 let, Radeckega cesta šte. 11.

V deželni bolnici:

Dne 22. svečana: Matevž Al-breht, rudar, 32 let.

Dne 24. svečana: Ivan Podobnik, strojarski pomočnik, 60 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurz dunajske borze 28. februarja 1911.

Maloštevni papirji.	Denari	Dagovo
4%, majeva renta	92.95	93.15
4 1/2%, srebrna renta	96.95	97.15
4%, avst. krona renta	92.95	93.15
4%, avst.	91.75	91.95
4%, kranjsko deželno posojilo	95.—	96.—
4% k. o. češke dež. banke	94.—	95.—

Srečke.		
Srečke iz 1. 1860 1/2	213.50	219.50
„ 1864	310.50	316.50
„ 1868	155.50	161.50
„ semeljske 1. izdaje	29.50	303.50
„ 2.	283.50	289.50
„ ogrske hipotečne	251.—	257.—
„ dan. komunalne	35.—	545.—
„ avst. kreditne	531.—	541.—
„ ljubljanske	89.75	95.75
„ avst. rdeč. križa	81.—	87.—
„ ogr.	51.50	57.50
„ bazilika	39.—	43.—
„ turške	255.75	28.75

Notnine.		
Ljubljanske kreditne banke	475.—	480.—
Avst. kreditnega zavoda	673.25	674.25
Dunajske banke družbe	562.50	635.50
Julian. Seimenske	112.25	113.25
Dravne Seimenske	746.75	747.75
Alpine-Monten	73.25	791.25
Češke sledkorne družbe	261.50	262.50
Zivnostenske banke	282.50	284.—

Valute.		
Cehlin	11.36	11.39
Marka	117.25	117.45
Franki	95.05	95.15
Lire	94.10	94.70
Rubli	253.25	254.—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 28. februarja 1911.

Termin.

Pšenica za april 1911	za 50 kg 11.46
„ „ oktober 1911	za 50 kg 10.9
R2 za april 1911	za 50 kg 5.06
R2 za oktober 1911	za 50 kg 7.44
„ „ za maj 1911	za 50 kg 5.67
Oves za april 1911	za 50 kg 8.55

Notbe.

Neizpremenjeno.

Kupujte in zahtevajte edino

CIRIL in METODOV ČAJ

je najboljši.

13

Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na debelo v Ljubljani, Rožna ulica št. 41.

696

Dobre akviziterje

za Kranjsko išče ena prvih zavarovalnic proti proviziji, ev. stalni plači.

Ponudbe pod „Pravica do pokojnine“

na upravnishvo „Slov. Naroda“

Št. 4507

681

Ustanova za realce.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je izpraznjeno eno mesto cesar Franc Jož fovich ustanov za realce v znesku 100 K na leto.

Do te ustanove imajo pravico v Ljubljano pristojni ali ko bi takih ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni, revni dijaki, ki obiskujejo c. kr. višjo realko v Ljubljani.

Prošnje za podelitev te ustanove morajo biti opremljene s krstnim listom oziroma z domovnico, potem z ubožnim listom ter s šolskim spričevalom zadnjega semestra in jih je vlagati

do 15. marca 1911

pri šolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 14. februarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan, I. r.

Krasna vodna moč.

Prodajam iz proste roke vsled požara svoj nekdanji mlin in žago z 20 orali arendiranega sveta.

Zidovje mlina je vsled požara nekoliko poškodovano, žaga in gospodarsko poslopje je popolnoma nepoškodovano. — Krasna vodna sila z 2-60 cm strmcem in je najmočnejša voda na celi Bistrici ter je pripravna za vsako podjetje ali obrt. Lepa ravna lega z rodovitno zemljo, tudi lesa je v izobilju, blizu železnične postaje Domžale. — Za kako podjetje ali obrt je ta vodna moč naravnost najugodnejša in se da s turbino doseči 80 konjskih sil. Priporočam, da si reflektant ogleda in naj ne zamudi te izredno ugodne prilike, osobito ker je cena skrajno nizka in pod ugodnimi pogoji.

Franc Kočevar, pos. na Kobilčevem, p. Dob pri Ljubljani.

742

Ljubljana

Sv. Petra cesta 18.

M. Kocjan

Ljubljana

Sv. Petra cesta 18.

Priporočam po najnižjih cenah trebušne, mesečne pasove, ravno-držalce, gumijaste nogavice, pevoje, aparate za klistirati, sexlet aparate za stirliziranje mleka, sesalke, steklenice, platno za v postelje, kakor raznovrstne priprave za porodnice in novorojenčke, „Luna Tetra“ plenice in vse potrebščine za babice.

Prodaja najmodernejših sol. dno izdelanih vsakevrstnih po meri narejenih stoznikov za dame in dekllice, kakor tudi držci za prsi in kelke tudi za izražene dekllice. — Istotam se prevzame tudi popravljanje in snazenje stoznikov. — Posobna seba za pomenje janje. — Zunanja naređila - se izvršujejo - točno in ceno.

583

Stavbne parcele

ob Dunajski cesti v Ljubljani in na Glincah, priprave in solučne se naprođaj.

Več se izve pri lastniku L. Tribuču na Glincah št. 37.

580

Uradniško hranilno društvo

v Gradcu, Herrengasse 7.

VABILO k pristopu v XIII. sekcijo

ki se prične 1. januarja 1911. Zadrudnik postane, kdor prevzame vsaj en delež po 200 K, plačljiv v 60 mesečnih obrokih a 3 K = 180 K. — Po poteku sekcije se izplača 200 K in dobičkovni preostanek (t. j. ca. 6% obrestovanje). Tudi je mogoče takoj zaprositi posojila (deljiva z 200). Prospekti in tiskovine brezplačno. Nikakih predstroskov.

3408 HRANILNE VLOGE

se sprejemajo od vsakogar ter se obrestujejo od dneva vloge do dneva dviga po 4 1/2%, ob 60dnevni odpovedi pa za zneske nad 1000 K po 5%. — Obresti se kapitalizirajo polletno. Rentnega davka prosto. Stanje vlog 2.800.000 K — Natančnejše podatke daje Josip Kosem, Ljubljana, Krakovski nasip 22.

Ženitna ponudba!

730

Gospod v starosti 32 let s 140 K mesečne plače se želi poročiti z izobraženo slov. gospodično, katera naj bi imela v gotovini 2000 K, najmanj pa 1000 K, staro 22—28 let. Želi se tudi slika, katera se vrne. — Ponudbe pod „Trat 730“ na upravništvu „Slov. Naroda“.

Na debelo in drobno po nizkih cenah priporočam svojo bogate založeno

240

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

354 Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jevnikarjev naslednik

Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Kolesarjem

= v znanje! =

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v dobrem stanju, za časa rabe pa se ogniti mnogim stroškom, pusti naj svoje kolo v zimski seziji skrbno pregledati, očistiti ter v primerne temperaturam prostoru shraniti.

Vse to preskrbi proti mali odškodnini, primeren prostor pa da na razpolago brezplačno tujaka

K. ČAMERNIK

špecialna trgovina s kolesi in njih posamezni deli

Ljubljana, Dunajska cesta 9.

740

Ces. kralj. priv. vzajemna zavarovalnica proti požarni škodi v Gradcu.

Oznanilo

o volitvi novih društvenih poslancev.

Ker je potekla šestletna doba, za katero so bili leta 1905 izmed vseh družtenikov ces. kralj. priv. vzajemne zavarovalnice proti požarni škodi v Gradcu izvoljeni društveni poslanci, razpisuje društveno vodstvo sedaj novo volitev in določi 30. sušec 1911 kot zadnji rok za oddajo glasov.

Zato naj se javijo oni društveniki, kateri hočejo glasovati, vodstvu najkasneje do 16. sušca 1911; pozneje došlih prijav se po \$ 111 društvenih pravil ne more več upoštevati.

V teh prijavah mora biti natančno zaznamovan naslov volilca, številka zavarovalne knjižice ali zavarovalnega lista, okraj in kraj, kjer so zavarovane reči.

Na podlagi pravočasnih prijav bo poslalo vodstvo društvenikom, kateri imajo volilno pravico, glasovne listke in izkaznice.

Ti društveniki naj glasovne listke povsem izpolnijo, sami podpišejo, zaprejo in naj jih pošljejo naravnost vodstvu.

Glasovni listki, kateri niso podpisani ali zaprti, oziroma tisti, kateri dojdejo vodstvu po 30. sušcu 1911, niso veljavni.

Vodstvo objavlja v naslednjem določila društvenih pravil, ki se tičejo glasovanja in vabi p. n. društvenike vljudno, naj se udeležijo volitve.

\$ 101.

Pravica voliti društvene poslance je, ali:

a) samostojna, ali pa

b) skupna.

\$ 102.

Samostojno volilno pravico imajo oni društveniki, katerih reči so že najmanj eno leto za znesek 4000 K in sicer v enem volilnem okraju (\$ 105) zavarovane.

Društveniki imajo za zavarovalno vrednost od 4000 K do 20.000 K en glas, za zavarovalno vrednost čez 20.000 K do 40.000 K dva glasa in za zavarovalno vrednost čez 40.000 K tri glaseve.

\$ 103.

Oni društveniki, ki zaradi svojih premalih zavarovalnih vrednostij nimajo pravice do samostojne volitve, lahko skupno volijo tako, da oddajo v enem volilnem okraju za skupno zavarovalno vrednost 20.000 K en glas.

\$ 104.

Ženske, varovanci in pravne osebe imajo enako volilno pravico kot drugi društveniki.

Oni volijo po svojih pooblaščenjih, po postavnih in oziroma po pravilih določenih namestnikih.

\$ 105.

Društveniki, ki imajo pravico voliti društvene poslance za kak okraj, se dele v tri volilne okraje.

V prvi volilni okraj se štejejo vsi društveniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovane reči so na Štajerskem ali pa izven Koroške in Kranjske dežele.

Ti volijo 24 društvenih poslancev.

V drugi volilni okraj se štejejo vsi društveniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovane reči so na Koroškem.

Ti volijo 14 društvenih poslancev.

V tretji volilni okraj se štejejo vsi društveniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovane reči so na Kranjskem.

Ti volijo 10 društvenih poslancev.

\$ 107.

Društveniki, ki so se zavarovali v mnogih volilnih okrajih, glasujejo za vsak okraj po prej navedenih določilih in omejenjih.

\$ 108.

V zbor voljeni morejo biti le oni društveniki, ki imajo sami pravico voliti.

\$ 109.

Voljeni ne morejo biti:

a) oni društveniki, ki že sodelujejo pri upravi kake druge zavarovalnice proti požaru;

b) uradniki društva;

c) one osebe, ki so v konkurzu, ali pa oni, ki ne morejo voliti v občinski zbor.

Ce se kak tak vzrok pokaže pri poslancu šele za časa njegovega poslanstva, neha to poslanstvo samo ob sebi.

\$ 110.

Vodstvo priredi volitev, jo razpiše in po uradnih deželnih listih v obeh deželnih jezikih objavi.

Da se volitev lažje vrši, sme upravno svetništvo predlagati za to sposobne osebe; volilcem pa se ni treba po tem predlogu ravnati.

\$ 111.

Vodstvo spiše onim društvenikom, ki imajo pravico samostojno voliti, in ki so najmanj 14 dni pred volitvijo napovedali, da hočejo voliti, po sestavljenih volilnih imenikih volitvene izkaznice, na katerih mora biti zaznamovan volilni okraj in število glasov, ter razpošlje najmanj 8 dni pred volitvijo te izkaznice in glasovne listke po pošti.

Volilci morajo glasovne listke, katere so od vodstva prejeli, povsem izpolniti, s svojo roko podpisati ter jih zavite še pred dnevom volitve naravnost vodstvu priposlati.

Glasovni listki, ki niso podpisani ali zaviti, ali pa, ki so dospeli, ko je čas, da se oddajo, že pošel, se pri štetvi glasov ne vštejejo.

\$ 112.

Društveniki, ki so se združili, da skupno glasujejo, morajo to vodstvu naznaniti v dopisu od dotičnih društvenikov s svojo roko podpisanem ter v istem imenovati tudi skupnega pooblaščenca, kojemu se volitvena izkaznica pošlje, da potem on v imenu svojih pooblastnikov glasovni listek izpiše.

\$ 114.

Pri volitvah odločuje relativna večina glasov; če so glasovi naspol, tedaj pa, če je treba, žreb.

Ce kdo izmed izvoljenih volitve ne sprejme, velja za izvoljenega on, ki ima za njim največ glasov.

V GRADCU, dne 25. svečana 1911.

Vodstvo

ces. kralj. priv. vzajemne zavarovalnice proti požarni škodi v Gradcu.